

Franz Albert Aepinus

In S. S. Pentecostes Festo, Ut A Contristatione Sancti Spiritus Dei Pie Studiosissimeque Sibi Caveant, Cum Apostolo Paulo Eph. IV. 30. Publico Hoc Programmate Cives Academicos ... Hortatur

Rostochii: Typis Joannis Jacobi Adleri, [1742?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004030630>

Druck Freier Zugang

J. 512.

1742. Pfingsten.

~~M-1256. 268.~~

Rf. 1742

IN
 S. S. PENTECOSTES FESTO,
 UT A
**CONTRISTATIONE
 SANCTI SPIRITUS
 DEI**

PIE STUDIOSSISSEMEQUE SIBI CAVEAMUS
 CUM APOSTOLO PAULO EPH. IV. 30.

PUBLICO HOC PROGRAMMATE
 CIVES ACADEMICOS,
 STUDIOSSÆ CUMPRIMIS JUVENTUTIS
 COHORTEM,
 SOLICITE SERIOQUE HORTATUR
 ACADEMIÆ VARNIACÆ hodie RECTOR,
FRANC. ALBERT. ÆPINUS,
 S. THEOL. D. PROF. DUCAL. PUBL.
 ET CONSIL. CONSISTOR.
 FACULTATIS THEOL. SENIOR.

ROSTOCHII,
 TYPIS JOANNIS JACOBI ADLERI, SERENISS. PRINCIPIS
 ET ACADEMIÆ TYPOGRAPHI.

M. 1256 268

* * * * *

Dum iterum, quæ Numinis supremi gratiosa voluntas sapi-
entissimaque directio est, Spiritus Sancti gloria dicatum,
sacrum Pentecostes Festum celebrare nobis contigit, in
quo dum ad Vos, *CIVES ACADEMICI HONORATIS-
SIMI!* verba facienda mihi sunt, si rerum, tam tempori
convenientium, quam objecto sermonis instituendi dignarum, quæ
disserendi mihi materiam suppeditare possent, copiam specto, fa-
teor, eligendi potius, quam proponendi negotium majorem ferè mihi
creasse difficultatem. Etenim, si vel, quas non aperti solum Hære-
tici, sed alii quoque, non adeò, ceu juxta monitum Apostolicum
Tit. I. 9. decet, ejus, qui secundum doctrinam est, fidelis sermonis
tenaces, hic movère, controversias memoria repræsento; vel operum
ac beneficiorum, quæ nobis in salutem nostram præstitit, quotidieque
præstat Spiritus S. & multitudinem & magnitudinem admiror; vel,
quæ Scriptura illi tribuit, nomina, elogia & prædicata meditor; omnia,
profectò, sic comparata sunt, ut eorum unumquodque singularem
mereatur considerationem, atque tractationem peculiarem postulet.
Ast in præsentì, non unam ob causam, satiùs duxi, quid nostri sit
erga Spiritum S. officii, majorem ad ædificationem nostram in vitâ
hîc agendâ, dispicere, ad idemque hortari. Verùm & hic admodum
larga conspicitur seges, quam omnem demetere, tam tempus prohibet,
quam aliæ, quibus circumdati sumus, circumstantiæ non pati-
untur: quamobrem præmetio quasi quodam hac vice contenti sumus,
oportet. Opinor autem, in unam velut mergitem cuncta colligi
posse, si nobis in memoriam revocaverimus illud Gentium illius Do-
ctoris & Apostoli monitum, *Eph. IV. 30. Ne contristate Spiritum San-
ctum DEI, quo obsignati estis in diem liberationis.*

Per Spiritum S. tertiam heic indigitari S. S. Trinitatis personam,
neminem inter nos fore, reor, qui dubitaverit. Sociniani vero, per-
sonalitatem illius negantes, & in virtutem, potentiam ac operationes
divinas; ut & Fanatici, in effluxum ac emanationem essentia divi-
nae peculiarem eum convertere volentes, vel ipso hoc dicto refel-
luntur, dum Spiritui Sancto contristatio tribuitur, quæ tribui non nisi
personis potest. Quod idem etiam Apostolum per toties in unâ serie
repetitum articulum præpositivum, τὸ Πνεῦμα τὸ ἅγιον τῆς Θεᾶς, dicens,
innuere voluisse, quidam Interpretum observant, ut intelligatur tertia
persona S. S. Triados, adeoque verus ille, cum Patre Filioque unus, sum-
mus & æternus DEUS, per quem regenerantur, regenti sanctifican-
tur,

tur, sanctificati foventur ac gubernantur. Huncce contristari, cum dicitur, id improprie per Metaphoram, quam *ἡ θρασύτης αἰσίου* vocare solemus, illi tribui, me vel non monente, quemlibet intelligere, duco. In ens infinitum enim ejusmodi passiones propriè sumtæ, quippe quæ accidentia physica sunt, minimè cadere, aut in eo locum invenire queunt. Quare, cum DEO Gaudium, ira, pœnitentia, aliive, quibus nos obnoxii sumus, affectus adscribuntur, ad effectum potius respicere, quam affectum concipere, nos oportet. Innuitur enim metaphoricis hujusmodi loquutionibus nihil aliud, quam quod erga nos ita se gerat & agat DEus, ut agere solent homines, qui vel gaudio ducuntur, vel irati sunt, vel quos dicti factive cujusdam pœnitet, & sic in ceteris. Similiter itaque de contristatione sancti Spiritus DEI, cujus hîc mentio fit, tenendum est. Ecquid autem est rei, quo Spiritum S. contristare possumus? Apostolus, quem alibi plerumque, hac etiam in Epistola morem observat, vt initio quidem, quæ fidem spectant, doceat, deindeque morum Christianorum formationem curæ sibi habeat, siquidem veri Christiani non solum, rectè credere, sed & benè pièque vivere, est. Posteaquam igitur in prioribus tribus capitibus credenda proposuerat, in præsentî jam adhortationes ad vitam regenitos decentem orditur, præmissis v. i. generali monito, ut ambulent dignè vocatione, quâ vocati sunt, ad DEum videlicet ac æternam beatitudinem. Quandoquidem autem virtutis studium genuinum atque sincerum esse, sine vitiorum fugâ, nequit: Oppositorum etenim unum, alterum è subjecto tollere debet; idcirco Paulus etiam, ceu sapienti morum formatori convenit, utrumque observat, nunc ad actiones pias, justas & sanctas adhortando, nunc à peccatis & omni malitiâ dehortando, rem agens. Et inter hæc etiam, quod adduximus, referendum est, paucis quidem verbis conceptum, at sensus prolixioris maximique ponderis, de vitandâ sancti Spiritus DEI contristatione, monitum. Id quod, etiamsi non per conjunctionem aliquam causalem, sed per merè copulativam cum præcedente versu connectatur, ut eapropter adhortationis Apostolicæ peculiare objectum constituere videri queat; haud immeritò tamen, quinimò rectissimè pro ratione reliquarum etiam dehortationum habendum esse, existimamus. Præterquam enim, quod nec aliàs inusitatum est, rationem svadentem aut dissvadentem cum aliâ vel adhortatione vel dehortatione conjunctione copulativâ conjungi, si & ipsa tale quid, quod vel agendum, vel fugiendum nobis est, in se contineat, præsertim si inter dehortationem & ejus rationem adhortatio ad contrarium, uti h. l. intercesserit; multum generalius hoc ceteris est, quæ

tam in antecedentibus, quam consequentibus habentur, Apostoli monitis. Omnium namque, quæ hîc homini regenito vitanda fugiendaque proponuntur, ita comparata sunt, ut sub illo generali comprehendantur, & qui contrâ faciunt, interdicta committentes, sanctum DEI Spiritum istis facinoribus suis non contristare non possint. Sunt equidem, qui, solorum immediatè præcedentium hanc esse rationem prohibitivam, opinantur, quasi peccata oris solum, & omnis spurcitiæ sermonis respiciantur, quorsum igitur illam tantùm applicant, & ceu rationem dehortationis ab illis accommodant, licet alioquin non inficientur, quælibet peccata proæretica Spiritum S. offendere ac contristare; sed tamen rei convenientiùs ab aliis judicatur, argumentum illud ad omnia monita dehortatoria, sequentia non minùs ac antecedentia, pertinere, ut nullo planè modo, sive iis, quæ modo dixerat, sive iis, quæ dicturus adhuc Apostolus erat, vitiis Spiritum DEI sanctum contristemus, & idcirco illud velut in medio collocatum esse. Nullum enim ullum peccatum vitiumve hîc prohibitum nominari poterit, quod non, si voluntarium fuerit, ex eâ ratione vitandum, quia Spiritum S. offendit, dolore velut afficit atque contristat. Est enim ille Spiritus justissimus atque sanctissimus, cujus essentia ipsa justitia & sanctitas æterna est, adeoque peccata non odisse ac detestari non potest. *Ecquod enim consortium justitia cum injustitia?* 2. Cor. VI. 14. Sed qualis tandem est illa contristatio, quæ Spiritui S. contingat, ipsique peccatis nostris creetur? Potest tristitia, quatenus affectus in nobis est, duplici modo comparata esse atque spectari: vel uti simplex, aut si mavis, pura & solitaria; vel ut mixta & cum alio quodam affectu, præsertim irâ & indignatione, conjuncta. Si namque nobis adversa, molesta ac dolorosa contingunt, quæ non nisi à DEI voluntate sapientissimâque directione dependere novimus, quemadmodum *Joh. XVI. 21.* mulieres parturientes, *λειτουργία*, dolorem, tristitiam habere dicuntur, vel sicut ob nostrorum à nobis cupidè amatorum mortem dolore quidem afficimur ac contristamur, at sine omni aduersus DEum irâ aut indignatione. Sed si peruersus quidam homuncio, ex merâ malitiâ crudelitateve viventem, nobis charum, neci dederit, interitum illius adeò dolemus, & ita contristamur, ut simul non modò facinus istud horreamus ac detestemur, sed & erga facinorosum odio, irâ & indignatione accendamus, vindictam non ipsi quidem ab eo sumentes, attamen ab iis, quos penes ea potestas est, fumendam sperantes, imò voventes ac optantes. Aut, si quem beneficiis olim non levibus nec paucis maectaverimus, is autem, eorum immemor, ingratitude suam apertè declaraverit, vel injuriis
nos

nos afficiendo, vel illatis damnis beneficia collata compensando, quis nostrum est, qui hoc indignè non ferat, propterea contristetur, ac animum ab ingrato hoc gerat alienum, & eum ipsum averfatus, & consortium illius fugiens? Talis est, quâ Spiritum S. peccatis nostris afficimus, contristatio. Est ille cum DEO Patre Filioque benefactor noster ter Optimus Maximusque. Quæ namque Patris benevolentia nobis ab æterno destinavit, quæ Filius incarnatus, præstitâ justitiæ divinæ, pro peccatis nostris, satisfactione, nobis promeritus est, bona omnia nobis applicat gratia Spiritus sancti, sine qua illorum participes fieri nunquam potuissimus, nec poterimus unquam. Non vacat in præfenti, quæ à Spiritu S. in nos conferuntur, dona & beneficia, per vfitatam Scripturarum S. appropriationem illi speciatim adscripta, de quibus ex Theologiâ Dogmaticâ constat, & de quibus, hodierno Feste, plura facturi verba sunt Verbi divini Præcones, ordine suo prolixè hic enumerari, eorundemve deprædicari varietatem atque magnitudinem. Complexum interim eorum omnium exprimit unio Spiritus sancti nobiscum mystica & in nobis inhabitatio, *1. Cor. III. 16. 17. VI. 19.* à quâ est & communicatio mystica, quâ bonitatis suæ divitias nobis dispensat, ac earum participes nos facit, ut quicquid in nobis boni DEO placentis, id omne Spiritus S. in nobis operationibus acceptum ferre habeamus. Quod si ergo hæc illius ingentia beneficiâ spreverimus, vel iisdem indignos nos gesserimus, non potest non propterea contristari Spiritus Sanctus, & quidem, non nudè duntaxat atque simpliciter, sed cum irâ simul ac indignatione. Ita contristationem Spiritus sancti, quam ei peccata nostra pariunt, *Esaias Propheeta Cap. LXIII. 10.* describit. Posteaquam enim v. 8. 9. in compendio, quæ populi tum sui majoribus DEus exhibuerat, insignia beneficia in memoriam iis revocaverat, exprobrationem hancce subjungit: *Illi tamen (patres vestri) rebellaverunt, & exacerbarunt (alii: ad iracundiam provocaverunt & affixerunt) Spiritum Sanctitatis ejus, unde conversus est illis in hostem, ita ut ipse pugnaverit contra illos.* B. Lutherus noster: *Aber sie erbitterten und entrüsteten seinen heiligen Geist, darumb ward er ihr Feind, und stritt wieder sie,* contra prævaricationes eorum decertans, & afflictionibus easdem reprimens, in deserto refractarios tandem prosternendo. En itaque Spiritus sancti, propter peccata hominum, contristationem cum irâ & indignatione conjunctam, vindictam quærentem, quin pœnas inferentem gravissimas. Atque hoc ipsum etiam Apostolus innuit, rationem, cur contristandus non sit Spiritus S. adjungens verbis: *Quo, (scilicet Spiritu,) obfignati estis in diem liberationis.* Quibus respicit mysticam illam Spiritus S. nobiscum unionem

ac inhabitationem in nobis. Per hanc enim est ille quasi sigillum cordibus nostris impressum, nos, in fide ac charitate si perseveramus, tanquam peculium DEI signans, & erectum nobiscum foedus divinum confirmans, ut eo, seu charactere, fideles ab infidelibus discerni, ac, quod in gratia DEI sint & aeternae salutis haeredes, ex ipsius testimonio, *Rom. II. 16.* certi esse possint. Unde non: *in die liberationis*; dicit, quemadmodum versio Vulgata legit, ex quo nonnulli collati nobis Baptismi diem, quippe quo primum, qui naturam filii irae eramus, *Eph. II. 3.* in filios DEI adoptati sumus, *Gal. III. 26. 27.* intelligendum volunt; sed: *in*, vel, *ad diem liberationis*; nimirum perfectae atque completae illius, qua ab omnibus nostris hostibus spiritualibus, peccato, morte ac insidiis diaboli, liberabimur, qui futurus demum est dies beatae resurrectionis ad vitam aeternam. Ex quo facile colligitur, quantopere cavenda sit unicuique nostrum contristatio Spiritus sancti. Sigillo namque hoc oblitterato, vel ablato, quis certus esse poterit de gratia DEI, de remissione peccatorum, de salutis aeternae hereditate? Qualis tum supererit fides? Quae spes & fiducia remansura? De omnibus enim istis Spiritus S. per Verbum suum in cordibus nostris testatur redditque nos certiores, tanquam sigillum eadem omnia obsignans atque confirmans. Quo proinde a nobis sublato & ob peccata, quae sanctitas ipsius odit, detestatur ac fugit, recedente, nihil in nobis certitudinis, nihil fiduciae, nihil firmae illorum spei remanere ac superesse potest. Fugere vero Spiritum S. & omnem abhorrere malitiam, ac a temere peccantibus recedere, subtracta illis gratiosa sua operatione, clarius attestatur Scriptura, quam ut contrarium nobis persuaderi, patiamur. Legantur expressa de hoc loca, *Pf. LI. 13. Es. LIX. 2. Mich. III. 4. Lib. Sap. I. 5.* Et idem etiam agnoscit ac confitetur Ecclesia nostra, hoc praecipue Festo, Spiritum S. alloquens, canendo:

Du bist Heilig, läßt dich finden,
 Wo man rein und sauber ist:
 Fleuchst hingegen Schand und Sünden,
 Wie die Tauben Stanz und Mist.

Hæc Spiritus S. fuga, hic ejus a peccatoribus discessus, consequens & effectus est contristationis ipsius, eam cum affectu indignationis & irae, *ἀντιπροσωπιάδος* loquendo, conjunctam, indeque poenas inferentem, arguens. Ex quo proinde intelligendum, quam periculosum sit, animarumque saluti noxium, Spiritum S. contristare, peccatis eum abigere, fidem & reliqua illius spiritualia dona, sine quibus salvari nequimus, excutere iisdemque privari. Quisquis enim
 Spiri-

Spiritum S. deserit & ab eo, temerè peccando, recedit, eum Spiritus S. vicissim deserit, & ab eo, quoad substantiam pariter ac gratiâ suâ, recedit, unionis mysticæ vinculo, quod fides est, rupto. Quamobrem, quia salutis nostræ cupidissimus est, ut utrumque sollicitè curatissimèque caveatur, graviter nos monitos voluit, per *Hoseam* Prophetam nobis acclamans: *Væ illis, quia divagati sunt à me*, Cap. VII. 13. & Cap. IX. 12. *Væ illis, quando recessero ab illis*. A quo namque Spiritus sanctus, peccatis offensus ac contristatus, recessit, in illo cessant, & ejus gratiæ sanctificatricis operationes. Quibus autem privati, sigillo ac oblatione in diem liberationis destituuntur. Quo carentes, nisi, seriam agendo pœnitentiam, ad eum reversi, cum Spiritu S. denuò reduniantur, spem salutis æternæ nullam habere possunt, & in incredulitate hinc decedentes in exitium æternum, quo pœnas peccatorum suorum, quibus Spiritum S. contristavere, luant, præcipitabuntur. Vah! itaque tremendum cavendumque summopere contristationis Spiritus sancti Periculum. Quod si rectè cognoveritis, CIVES! rectèque pensitaveritis, ut ejus summâ curâ vitandi, superflua verborum copiâ, Vosmet admoneam, modò salutis vestræ cupidi sitis ipsi, haud opus esse, reor. Res enim ipsa loquitur. Nec erit, ut adhortatione prolixâ doceamini vitandi ejus rationem, utpote quam ex Legibus, tum divinis, tum humanis, & ad statum nostrum quod speciatim attinet, Academicis etiam nostris, conscientiam nostram utique non minus obligantibus, nostis, novisse, certè, debetis. Verbo duntaxat edicam: Vitetis, quæso Vos, peccata, & contristationem Spiritus Sancti vitabitis; & hancce fugientes effugietis eam concomitans periculum, periculorum omnium periculosissimum.

Hic autem Vos, quos in pectore gero, quosque fraterno, quin, dicere si licet, paterno, quem sincerum agnoscetis, affectu prosequor, *COMMILITONES JUCUNDISSIMI!* Vos, inquam, speciatim alloquor, cum *Paulo* 2. Cor. XIII. 5. hortatus: *Tentate vos ipsos, num sitis in fide?* quæ vinculum est unicum cum Spiritu S. mysticè nos uniens; *vos ipsos probate!* Probabitur autem atque tentabitur Vos ex operibus vestris. *Fides enim per charitatem*, (quæ, juxta Salvatoris ipsius, *Matth. XXII. 36.- 41. & Apostoli, Rom. XIII. 8. 9. 10.* explanationem, *Legis omnis impletio est*) *efficax est ac operans*. Et, *sicuti corpus sine spiritu mortuum est: sic etiam fides sine operibus mortua* (i. e. nulla) est, *Jac. II. 26.* Gaudemus equidem, multumque nos consolatur, quod cœtus vestri plurimos, per DEI gratiam, observamus, quos à contristatione Spiritus sancti, quantum nos ex operibus, quatenus nobis innotescunt, judicare valemus, immunes existimare, saltem spem

spem de illis optimam fovere possumus. At at, dolemus etiam, & iterum iterumque dolemus, ut in univ[er]sum de mundo hoc dicitur: Sunt mala mixta bonis; sic idem in Academia nostrâ nos experiri. Multi quippe in ordine vestro, non hypocritæ solùm, sed apertè quoque mali bonis admixti sunt, facinoribus suis, quæ cum verâ fide nunquam conciliari queunt, Spiritum S. contristantes. Non inquiram in vestrum erga DEum amorem, id ipsi cordium Scrutatori relinquens. Attamen certissimum est, quod ex afflatu divino nobis *Johannes 1. Ep. IV. 20. 21.* inculcat: *Siquis dicat: omninò diligo DEum, sed fratrem suum oderit, mendax est. Qui enim non diligit fratrem suum, quem vidit; DEum, quem non vidit, quomodo potest diligere? Et hoc mandatum habemus ab illo, ut qui diligit DEum, diligat etiam fratrem suum.* Jam velim, cum dilectione fraternâ hoc concilietis, qui fratrem vestrum ac commilitonem, non injuriis tantum insultare in deliciis habetis, sed armis etiam aggredi & digladiationibus cum eo misceri non dubitatis. Quælibet voluntaria, quam levis alioquin æstimari soleat, læsio proximi charitati christianæ repugnat: quomodo verò cum eâ conciliabitis, quæ haud pridem, nocturno cumprimis tempore, petulantia vestra patravit, proximo partim nociva, partim omninò tam indecora, Musarum filius & Statu vestro tam indigna, ut memorare me, bonæ existimationi vestræ consulentem, pudeat. Quomodo cum fide conciliabitis, qui loca sacra, non auscultationis Verbi divini, sed lustrationis personarum gratia, non adire, sed invadere, haud veremini, non ædificationem, tam Vobis necessariam, quærentes, sed aliorum devotionem impediētes, scandalumque præbentes? Numne recordamini, hoc pacto Vos Spiritum S. contristare? Nostis, Legibus Academicis omnia hæc expressè serioque prohibita: quamobrem absint à Vobis talia, & absint quam longissimè, quo conscientii vestris parcatis, memores semper illius Paulini, *Rom. XIII. 1.-6.* Non permittit angustia paginæ hac vice plura. Quocirca DEum supplex imploro, Spiritu suo S. sine quo boni nihil in nobis esse potest, impleat corda nostra, qui nos omnes in viam rectitudinis ducat, faxitque, nullo non tempore non in auribus solùm, sed animis etiam nostris monitum illud resonet:

NE CONTRISTETIS SANCTUM DEI SPIRITUM!

Fiat!

P. P. sub Sigillo Rectoratus Academici,

Feria I. Pentecostes, mensis Maji d. 13.

Anno MDCCXLII.

Spiritum S. deserit & ab eo, temerè peccando, recedit, eum
 S. vicissim deserit, & ab eo, quoad substantiam pariter ad
 recedit, unionis mysticæ vinculo, quod fides est, rupto.
 rem, quia salutis nostræ cupidissimus est, ut utrumque firmis-
 ratissimèque caveatur, graviter nos monitos voluit, per
 prophetam nobis acclamans: *Væ illis, quia divagati sunt à me,*
 13. & Cap. IX. 12. *Væ illis, quando recessero ab illis.* A quo natus
 ritus sanctus, peccatis offensus ac contristatus, recessit,
 fant, & ejus gratiæ sanctificatricis operationes. Quibus au-
 ti, sigillo ac obsignatione in diem liberationis destituuntur
 rentes, nisi, feriam agendo pœnitentiam, ad eum reversi, con-
 s. denuò reduniantur, spem salutis æternæ nullam habere
 in incredulitate hinc decedentes in exitium æternum, quo
 catorum suorum, quibus Spiritum S. contristavere, luan-
 buntur. Vah! itaque tremendum cavendumque summopri-
 stationis Spiritus sancti Periculum. Quod si rectè cognov-
 VES! rectèque pensitaveritis, ut ejus summâ curâ vitandi
 verborum copiâ, Vosmet admoneam, modò salutis vestræ
 ipsi, haud opus esse, reor. Res enim ipsa loquitur. Nec
 hortatione prolixâ doceamini vitandi ejus rationem, utpotè
 Legibus, tum divinis, tum humanis, & ad statum nostrum
 speciatim attinet, Academicis etiam nostris, conscientiarum
 utique non minus obligantibus, nostris, novisse, certè, debe-
 duntaxat edicam: Vitetis, quæso Vos, peccata, & contra
 Spiritus Sancti vitabitis; & hanc fugientes effugietis eam
 tans periculum, periculorum omnium periculosissimum.

Hic autem Vos, quos in pectore gero, quosque fratres
 dicere si licet, paterno, quem sincerum agnosceatis, affe-
 quor, *COMMILITONES JUCUNDISSIMI!* Vos, inquam
 tim alloquor, cum *Paulo 2. Cor. XIII. 5.* hortatus: *Tentatim
 num sitis in fide?* quæ vinculum est unicum cum Spiritu
 nos uniens; *vos ipsos probate!* Probabitur autem atque tentatur
 ex operibus vestris. *Fides enim per charitatem,* (quæ, juxta
 ipse, *Matth. XXII. 36. - 41. & Apostoli, Rom. XIII. 8. 9.*
 cationem, Legis omnis impletio est) *efficax est ac operans.* Et
opus sine Spiritu mortuum est: sic etiam fides sine operibus mortua
est, Jac. II. 26. Gaudemus equidem, multumque nos
 quod cætus vestri plurimos, per DEI gratiam, observamus
 contristatione Spiritus sancti, quantum nos ex operibus,
 nobis innotescunt, judicare valemus, immunes existimar-

